

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 24.

V Mariboru, dne 14. junija 1900.

Tečaj XXXIV.

Desrica je razpadla.

Po zadnjih državnozborskih volitvah se je sestavila v državnem zboru večina iz strank, katere je vezalo skupno načelo narodne ravnopravnosti in zdrave socialne preosnove. To pa je zelo vznemirilo naše Slovanom neprijazne plemenitaške in vojaške kroge, a tudi levičarske stranke, ki se kot zastopnice kapitalizma boje vsake preosnove sedanjih družabnih razmer. Zato so napeli ti činitelji vse sile, da bi razrušili večino ali vsaj onemogočili njen upliv na notranji razvoj avstrijske države. Danes lahko rečemo, da so se jim vse nakane izpolnile. Tri leta niso pustili večine do dela, a pred kratkim, dne 7. junija, se jim je tudi posrečilo, razrušiti večino.

Badenijsko ministerstvo, čeprav ni hotelo ali pravzaprav ni smelo pripoznati večine, se je vendar začelo nekoliko približevati njenemu programu glede narodne enakopravnosti ter je izdalo za Češko jezikovne naredbes. Ta pravičen korak pa je nemške stranke v državnem zboru tako razburile, da so počeli divjati z obstrukcijo. Obstrukcija bi se dala ukrotiti z odločnim vladinim nastopanjem. A vsled uplivanja nemških plemenitaških in vojaških krogov vlada ni smela pokazati odločnosti. Ministerstvo za ministertvom je moralo odstopiti. Ministerstvo Claryjevo pa se je nazadnje udalo nemškim upornežem ter preklicalo jezikovne naredbes za Češko. To je bila zaušnica v obraz češkega naroda, a tudi vsem drugim slovanskim narodom, ki zahtevajo jezikovno enakopravnost. V Avstriji bi ne smeli vladati Nemci,

ampak le na vse narode se ozirajoča pravica. Visoko omikani češki narod je silil svoje poslance, naj se v državnem zboru uprejo nemškemu krivicoljubju. In začeli so z obstrukcijo. Večina jih je skrajno podpirala. V zadnjem času pa se je posrečilo levičarskim nemškim strankam nekatere Poljake in konservativne Nemce dobiti na svojo stran. To je bilo dne 7. junija. Poljaki in konservativni Nemci so v svoji kratkovidnosti pustili večino ter se približali levičarjem, da sestavijo z njimi novo večino, ki bi naj silovito udušila češko obstrukcijo ter v državnem zboru omogočila delo, a levičarjem pomagala na krmilo. Toda narediti so račun brez Čehov. Ko so hoteli levičarji in po njih zapeljani Poljaki ter konservativci s silo vreči češko obstrukcijo ob tla, tedaj so se Čehom podvojile njih moči, njih obstrukcija je postala tako odločna, da je minilo komaj šest ur, in ministertski predsednik Koerber je uvidel, da so Čehi nepremagljivi, in že dne 9. junija ob 1/4 na 1 po polnoči je naznanil, da zaključuje zasedanje državnega zbora.

Kje so bili naši poslanci v teh hudih časih? Z veseljem in zadovoljstvom lahko rečemo, da vedno na pravem mestu, ob strani Čehov. Posebno v zadnjem času so se držali uzorno. Ko so se Poljaki in konservativci začeli nagibati na levo, so jugoslovanski poslanci napenjali vse sile, da jih obdržijo pri večini in s tem ohranijo češkim zahtevam najmočnejšo zaslombo. In ko so Poljaki in konservativci vendar le desertirali, Jugoslovani niso šli za njimi, ampak so se tesneje zvezali s češkimi veleposestniki in

katoliško osrednjo stranko ter kot prijatelji stali ob strani hudo skušanih Čehov. To samozavestno postopanje naših poslancev jim je pridobilo tudi v celi avstrijski javnosti pri prijateljih in neprijateljih ugled, kakoršnega še menda nikdar niso imeli.

V državnem zboru sedaj ni več nobene večine. Brez večine pa je nemogoče vladati. Ministertski predsednik Koerber si bo torej moral iskati večino. Veliko vprašanje je, ali si bo jo našel ali ne. Pač pa se slišijo glasovi, da se bo okoli zveze, ki so jo osnovali jugoslovanski poslanci s češkimi veleposestniki in s katoliško osrednjo stranko, iz lastnega nagiba zopet kmalu zbrala večina strank, ki si želijo narodnostnega miru in zboljšanja slabih gospodarskih razmer v naši državi.

Govori se tudi, da bo ministertski predsednik razpisal nove volitve za državni zbor, ker s sedanjimi poslanci ne more naprej. Slovenci torej naj bodo pripravljeni, da jih nove volitve ne iznenadijo. Sicer pa sa nam ni treba bati novih volitev. Doma ne bomo izgubili mandatov, na Dunaju pa bomo našli po volitvah novih prijateljev in zaveznikov.

Avstrijski narodi imajo sedaj hude čase. Za njih gospodarski blagor se zadnja leta skoro nič ne stori, kajti v Avstriji se bje sedaj vroč boj, ali naj vladajo v njej Nemci po svoji volji, ali pa naj vlada za vse narode enaka pravica. Ta boj se mora izvojevati, prej ne bo miru. Kdor si želi končnega miru, mora tudi pripustiti ta boj. Slovenci stojimo na strani, kjer se bojuje za pravico in kjer bo, tako trdno upamo, nazadnje tudi zmaga.

Listek.

Med ogerskimi Slovenci.

Maribor dne 11. junija 1900.

Bila je binkoštna sobota. Hajd na kratko potovanje! S prijateljem sva se odločila, da greva med ogerske Slovence. Ko so se prvi solnčni žarki razlili nad Mariborom, odpihal je z nama vlak v glasnih daktilih proti Spielfeldu. Tukaj smo morali izstopiti, ki smo hoteli dalje proti Radgoni in Ljutomeru. Na spielfeldskem kolodvoru sva našla dragega prijatelja izza mladih let. Ker smo morali čakati na vlak, sprehajali smo se na peronu sem in tje ter živahno kramljali o tem in onem, seveda v svoji materinščini. Nam se je zdelo samoumevno, da govorimo v slovenščini, a ne tako nekemu drugemu potovalcu, ki je tudi čakal na radgonsko-ljutomerski vlak. Hudo nas je pogledaval po strani. Postali smo radovedni, kdo da je. Jeden izmed nas potegne smodko iz žepa ter jo ponudi vratarju z uljudnim vprašanjem: »Kdo je oni tam?« Odgovor: »Grof Stürgkh!« In sedaj smo tudi mi hudo pogledovali grofovskega sopotovalca. Torej z največjim neprijateljem slovenskega naroda in sploh Slo-

vanov se bomo morali danes do Halbenrajna voziti skupaj. V Halbenrajnu ima grof Stürgkh svojo grajščino. Grof Stürgkh je dolg človek, iz obraza mu odseva nemška brezobzirnost, v govoru po plemenitaško zateguje in naglašja. Lasje mu že sivijo, poznati mu je okoli petdeset let.

Čakanja je bilo konec. Vsi smo se vozili v tretjem razredu, kakor smo si zadrževali, zaradi svojega demokratskega mišljenja. Vožnja se nam je zdela zelo kratka. Kako tudi ne? Govorili smo o vseh važnejših stvareh, ki sedaj vznemirjajo slovensko javnost: o kranjsk. razpору, o jungovskem učiteljstvu, o slovenskem časnikarstvu, o našem najnovejšem leposlovju ter še o marsičem drugem. V Radgoni smo si dali roke v slovo in midva s prijateljem sva jo mahnili proti Cankovi (Hidegkut) na Ogersko.

Ogerskih Slovencev so našli pri zadnjem ljudskem štetju nad 70.000, torej približno toliko kakor je Slovencev v Trstu in Istri. Zveza ogerskih Slovencev z drugimi Slovenci je bila že od nekdaj jako rahla. Ločila nas ni samo Mura, ampak tudi zgodovina. Imeli smo sicer nekoliko časa skupno zgodovino z ogerskimi Slovenci. To je bilo takrat, ko smo bili z njimi združeni v deželi Panoniji in ko so vladali čez nas slovenski knezi kakor Privina in Kocelj. Potem pa je prišel tuji

meč, in ogerski Slovenci so prišli pod madžarski, mi pa pod nemški upliv. Stoletja, ki so minola od istega časa do danes, so skrčila tudi ozemlje ogerskih Slovencev, a izbrisala ga niso. Vendar jih je mnogostoletni tuji upliv zazibal v trdno narodno spanje. Niti narodno gibanje v letih 1840—50 jih ni vzbudilo. Pač pa je prineslo l. 1844. za njih narodnost novo nevarnost, kajti to leto se je proglasila madžarsčina vladnim in uradnim jezikom. Še le v novejšem času začela je tudi ogerske Slovence buditi zarja narodne zavednosti.

Zveza ogerskih Slovencev s Štajarci je začela postajati v zadnjem času zopet živahnejša. To je nasledek napredujoče omike in prosvete, ki podira tudi najtrdnjše meje. Slovenske knjige, posebno Mohorjeve, si pridobivajo na Ogerskem vedno več čitateljev. Tudi slovenski časniki pridno obiskujejo pozabljeno ozemlje ogerskih Slovencev. Največ pa je menda uplivalo živahno pismo in kolikor mogoče, tudi osebno občevanje štajarske duhovščine z ogersko. Med prejšnjo ogersko duhovščino še je le par duhovnikov čutilo s Slovenci. Mlajša duhovščina pa je skoro brezizjemno narodnega mišljenja. In svojega prepričanja ne hrani samo za se, ampak je širi tudi med ljudstvom in med dijaštvom. Za ogerske Slovence je začela

Iz državnega zbora.

Iz Dunaja 7. junija.

Dr. Körber in Čehi. — Napisi na tobakarnah. — Katoliški Nemci in Poljaki.

Tri ure so se že čitale razne vloge dne 6. junija. Kar se vzdigne ministerski predsednik dr. Körber ter zahteva besedo. Preteklo je že mnogo časa, pravi, kar je vlada predložila zbornici proračun za drugo polletje 1900. A zbornica noče začeti razprave o tej stvari. »Zbornica bi morala proračun sprejeti ali pa odkloniti, ne pa pustiti ga nerešenega«. Ministerski predsednik zagotavlja, da »vlada hoče ravnopravnost vseh narodov;« temu so pa hrupno ugovarjali Čehi ter motili ministra v njegovih besedah. On opozarja vse stranke na veliko nevarnost, v kateri se nahaja država, če se nič ne vkrene, kar bi bilo potrebno v gospodarskem oziru. Želi, naj se razpravlja o jezikovni postavi, katero je predložila vlada. Če zbornica noče rešiti svoje naloge, si bo morala vlada poiskati drugih sredstev. Dr. Körberju je odgovarjal dr. Herold rekoč: »naj se nam povrnejo naše pravice, ki so se nam vzele 17. oktobra 1899, pa bomo mi prvi, ki storimo vse, kar je državi potrebno; a pred vsem zahtevamo ravnopravnost vseh narodov brez izjeme, ne pa nadvlado Nemcev nad Slovani«.

V seji 7. junija so se zopet čitale interpelacije in razne vloge. Za nas Štajarske Slovence je gotovo važna interpelacija poslanca Žičkarja in tovarišev v zadevi napisov na tobačnih trafikah. Deželna vlada štajarska se namreč spodtika nad nekaterimi samoslovenskimi napisi na teh trafikah ter ukazuje z odlokom 24. majnika t. l., da se mora povsodi napraviti zgoraj nemški napis. Če se nahajajo na katerem kraju tudi na cesarskih uradih slovenski napisi, se sme spodaj na teh trafikah napraviti tudi slovenski napis. Interpelacija dokazuje nepostavnost tega ukaza, našteva krivično postopanje v Ljutomeru in v Ptujem, kjer se vkljub večletnim zahtevam ne marajo napraviti slovenski napisi na tamošnjih poštnih oziroma sodnijskih, političnih in davčnih uradnih ter zahteva, da se ima ta nepostavni ukaz takoj odpraviti. V seji 7. julija se vzdigne nemški katoliški poslanec Zallinger ter predlaga, naj se kot prva točka dnevnega reda prihodnje seje postavi: posvetovanje o spremembi §§ 59 in 60 obrtne postave, katero se je že pred dlje časom sicer začelo, a se ni končalo. Temu nasproti predlaga poslanec Javorski, naj se kot prva točka obravnava o proračunu in potem še le o

obrtne postavi. Moralo se je glasovati. Z večino je bil sprejet predlog Zallingerjev.

Po raznih desničarskih klubih se še vedno vrši posvetovanje o tem, kako bi se napravil mir v zbornici. Posebno se prizadeva za to slovanska krščanska narodna zveza, ki zahteva od vlade in od drugih desničarskih krogov, naj se Čehom popravi njim storjena krivica. Toda malo upanja imamo, da se to tudi stori. To pa osobito radi tega, ker se vlada silno boji nemških levičarjev. Češki Nemci bi bili pripravljeni, da se pogodijo s Čehi; toda graški nemški zbor, na čelu grof Stürgh, se temu ustavlja z vso močjo. Graški Nemci se bojé, da, če bi Čehi dobili svoje pravice, jih moramo dobiti potem tudi mi Slovenci. Zasebno občevanje med Čehi in Slovenci je najprijaznejše. Pa tudi češki voditelji občejujejo vedno prijateljski z nemškimi kolovodjami. Ko bi ne bilo štajarskih nemških prenapetežev, bi se bil mir morda že sklenil.

Razpad desnice — sklep državnega zbora — nova skupina.

Kaj je vzrok, da se je desnica popolnoma razbila? Mislim, pravi vzrok je v tem, ker nekatere desničarske stranke niso bile ne odkritosrčne, ne dovolj delavne; osobito pa, ker glavni vodja desnice ni imel nikdar srca za manjše slovanske narode. Ko bi bili Poljaki odkritosrčni in blagohotni napram zatiranim Slovanom, bi bili že davno poprej dovolili, da se državnemu zboru predloži pravičen jezikovni zakon. A o tem niso hoteli Poljaki nikdar nič slišati. Njih lastni rojak, dični Bilinski, je sestavil, kakor se je izrazil, po večletnem trudu načrt takega jezikovnega zakona. A ko ga je pokazal poljskim državnim poslancem, so se bili tako srdili na njega, da se ni upal nikomur več pokazati svoje postave. Poljaki ne ravnajo mnogo bolje s svojimi sodeležani, kakor Nemci s Slovenci. Slovenci smo si ravno s tem nakopali jezo Poljakov, da smo sprejeli v svojo krščansko narodno zvezo njihove sodele Rusine. Zato se je izustil že pred 2 letoma glasoviti Poljak Dzieduszycki: »Te proklete Slovence moramo žrtvovati.« Blizu enako se se je izrazil pred nekaterimi meseci Javorski: »Kdo se bo oziral na te neznatne narodiče?« (Slovence, Hrvate in Rusine). Ko bi bili Poljaki naši odkritosrčni zavezniki, bi se bili morali takrat z vso močjo zastaviti za svoje zveste tovariše, Čehé, ko se jim je (17. oktobra 1899) vse vzelo, kar se jim je kratko poprej dalo. Osobito bi se bili morali z vso močjo potegniti za to, da se odstranijo nove krivice, ki so se jim zgodile pri ukazih

Kindingerja in Štibrala. A tega niso hoteli Poljaki; ni mezinca niso ganili za svoje rojake. Ko so Čehi vedno bolj tirjali svoje pravice, so jih Poljaki zavratno zapustili ter na svojo pest razbili zvezo v državnem zboru, ki se je dobro obnesla skozi 20 let. Poljaki so takoj potem skočili v tabor največjih naših sovražnikov. Pa saj je bilo znano že davno, da so nekateri Poljaki n. pr. Rutovski, Levicki že komaj pričakovali trenutka, da poljubijo najsrditejšega sovražnika Slovanov. Gotovo pa je, da vsi poljski državni poslanci tudi niso tega mnenja, kakor Javorski. Nekateri izmed njih so ostro prijemali Javorskega, zakaj je storil ta osodepolni korak ter razbil desnico. 80-letni starec je že davno zaslužil, da bi ga poslali v pokoj. Kajti veliko slovanskih poslancev je prepričanih, da bi bila večina boljše vspevala, ko bi nje ne bil vodil toliko let ta nezmožni človek.

Ker je pretečeni četrtek 7. junija zbral k posvetovanju dozdašnji vodja večine, Javorski, načelnike vseh levičarskih klubov, a izobčil Čehé, Slovence, Hrvate in Rusine in češke veleposestnike od tega posvetovanja, smo takoj poiskali novih zaveznikov. Brez novih zvestih tovarišev se nič ne doseže. In takoj se je našla nova zveza. Sledeči trije klubi so se tesno oklenili drug drugega: češki veleposestniki (19 mož), krščanska slovanska narodna zveza (33) in katoliški centrum (5). Ta nova skupina šteje sicer le 57 mož. Toda gotovo se jej pridružijo morda v kratkem še druge stranke. Skupni vodja te zveze je češki veleposestnik grof Palfy, ki ima brez dvoma mnogo upliva tudi v najvišjih krogih. Ta zveza je razglasila po dogovoru z vsemi svojimi udi tudi že svoj oklic: Delati hočejo poslanci te zveze po krščanskih načelih; skrbeti za ravnopravnost vseh narodov; varovati slabotne proti močnejšim; pomagati kmetiskemu in obrtnemu stanu; varovati narodne manjšine v vsaki deželi proti narodni večini (torej Slovence varovati na Štajarskem proti Nemcem).

V seji dne 8. junija so se prejeli vsi vloženi nujni predlogi za podporo onim, ki so po toči, povodnjah ali mrazu poškodovani; tudi to je zahteval odločno od vlade poročevalec Leopold Steiner, naj podpira občine ali društva s strelnim prahom in strelivom proti toči. Vlada se tega zdaj brani, dokler se ne bo prepričala, da tako streljanje res kaj koristi. Zahteval je na to poslanec Zallinger, naj se vzame v pretres preuredba 2 paragrafov obrtne postave. A temu so se ustavljali Čehi. Predsednik pa hoče dati na glasovanje Zallingerjev predlog. V tem trenutku

vstajati, ako nas vse ne moti, nova doba. — Na poti v Cankovo sva dobila kmalu društvo: ogerskega Slovenca in Slovenko. Fant je bil doma v Bodincih in je bil luteranske vere. Med ogerskimi Slovenci je namreč mnogo luteranov. Dekle pa je bilo od Sv. Jelene ter je bila, kakor je sama naglašala »papinske« (katoliške) vere. Nobeden izmed njiju se ni sramoval reči, da je Slovenec. To lepo lastnost sva opazila tudi drugod. Ogerski Slovenci se ne sramujejo svojega slovenskega rodu. Zanimivo je bilo, kar je pripovedoval fant. V Bodincih imajo luterani svojega plebanuša. Da ostanejo verniki zvesti luteranski veri, približuje se plebanuš v pastirovanju celo katoliškim uredbam. V cerkvi spoveduje, kadar kdo hoče. Tudi na dom hodi na spoved k bolenikom ter jim ponuja obhajilo. Službo božjo ima redno kakor katoliški duhovniki.

Cankova leži okoli uro pešpota od Radgone na ogersko-štajarski meji. Prijazna vas s precej živahnim prometom. Židje ne manjkajo, vendar jih ni veliko. V Cankovi imajo notariuša, ki jim zajedno vodi tudi matične knjige, nadalje šolo in sedež župnije.

Varujte ptice!

Izmed vseh živali so se človeku ptice najbolj omilile. Vsi narodi iz davnih časov do današnjega dne so jih ljubili in čuvali. Tudi narod slovenski ni pozabil svojih milencev. Spominjal se jih je v svojih pesmih, kjer opeva vladarja sinjega nebesa, kraljevega orla in sivega sokola, strelovito lastovico in nemornega pevca, ljubkega slavca.

Ptice nudijo človeškemu rodu lep duševen užitek. Razveseljujejo nas s svojim kretanjem, z lepoto, bojo perja, brzim letom in milim glasom. Premnoge so nam znanilke in blagovestnice ugodne pomladi; ko se pričnó vračati iz žarke Afrike, tedaj vemo, da je pomlad na pragu. Korist ptic je velika. Nekatere pokončujejo mušice in drugo navlako, ki okužuje zrak, te so prava zdravstvena policija v službi prirode. Druge zopet pokončujejo škodljive hrošče, njih jajčke in ličinke. Koliko take zalege uniči par naših senic, katere poredni dečaki po zimi love in uničijo vsako leto na ta način bodoči zarod. Ptice močvirnice morijo golazen, polže in druge enake škodljive vodne živali. Res je, da se nahaja med pticami tudi nekaj tatic, ki izmaknejo ob priliki kak dober založek. Od danes živečih ptic jih je znanih okoli devet tisoč; od teh jih gnezdi v Evropi samo

470, dočim so ostale razdeljene po drugih krajih sveta.

Lepa je naša domovina. Po njej se pretekajo srebropene reke in bistri potoki. Tu se razprostirajo plodonosne ravnine in zeleni doli, tam se dvigajo v oblake naše čarobne gore. Da, naša domovina razgrinja vse pogoje našim krilatcem. Pa tudi človek naj modro postopa s svojimi miljenci. Res je, naši ljudje niso tako pohlepni po koščku ptičjega mesa, kakor so Italijani, ki jih za časa selitve na tisoče polovijo v mreže, ne ozirajoč se na vrsto, samo da se zove ptica.

Naše ljudske učilnice storijo svojo dolžnost. Učitelji podučujejo poverjeno jim deco, kako škodljivo je loviti in ubijati koristne ptice in razdirati jim gnezda. Ako se otroci tega v šoli naučijo, bodo gotovo kot odrasli napotili mlajše, da ščitijo koristne ptice.

Večina ptičev tudi zasluži, da jih varujemo. V prvi vrsti moramo čuvati vse na prostem živeče ptice že vsled tega, ker bi se nam zdela cela narava pusta in mrtva, ako bi je ne oživljal nebroj ptičev, v drugi vrsti vsled svoje koristi, ker ptice pevke pokončujejo one neizrečeno se razmnožujoče nižje živali, ki žugajo ugonobiti koristne rastline.

Iz dveh vzrokov se število naših ptic krči; ta dva sta kulturne razmere in grozno

so pa začeli razsajati Čehi, kričati in peti, da je bilo glasovanje popolnoma nemogoče. Silni trušč je trajal od pol sedme ure zvečer do četrta na eno popolnoči. Tu pride ministerski predsednik dr. Körber od cesarja ter naznani v njegovem imenu, da je državni zbor zaključen. Čehi so se tega razveselili, ker so pokazali svojo moč, da se v zbornici ne da ničesar storiti proti njihovi volji. — Ugiblje se sedaj, kaj bo vlada na dalje vkrenila. Bode li začela nova pogajanja med Čehi in Nemci? Ali razpusti državni zbor ter razpiše nove volitve? Ali skliče kje proti jeseni zopet skupaj državni zbor? Najbrže vlada v tem trenutku še sama ne zna, kaj bo storila.

Politični ogled.

Nova zveza jugoslovanskih, češko-veleposestniških in katoliških (iz nemške osrednje stranke) poslancev se je že popolnoma pravilno ustanovila. Načelnstvo sestoji iz sedem udov in se nahajajo v njem že grof Palfy, Povše, dr. Bulat (ki pa je med tem umrl.) Barvinski, opat Treunfels in dva se bosta še privzela. V tej zvezi so zastopani Čehi, Slovenci, Hrvati, Rusini in Nemci. Novi zvezi se pripisuje velika važnost.

Poljaki so slavili zadnji četrtek v Krakovu 500 letnico jagelonskega vseučilišča. Od vseh strani so jim došle častitke. Poljaki imajo torej že petstolet svoje vseučilišče, a mi Slovenci?

Nemški burši so hoteli s kapicami podražiti Čeha v Plznu. Mestna policija pa jih je odgnala na magistrat ter jim naredila pošteno pridigo.

Hrvatski katoliški shod bode dne 3. septembra v Zagrebu. To bode prvi shod hrvatskih katolikov.

Katoliška ljudska stranka na Ogerskem se neumorno giblje. Čeprav se bodo volitve v državni zbor vršile še komaj drugo poletje, vendar prireja stranka nedeljo za nedeljo shode. Katoliška zavest raste med ogerskim ljudstvom tako mogočno, da je liberalne politike, posebno luteranske postalo strah. Baron Banfy se trudi vsled tega ustanoviti organizacijo luteranov, ki bi se naj uprla katoliškim zahtevam.

Nemško zvestobo je pokazal zopet enkrat poslanec Volf v Berlinu. Povedal je, da je njemu in njegovim privržencem Avstrija deveta briga in da upa, prusko-nemška država bo na korist nemških Avstrijcev posegla v notranje avstrijske homatije. In s takimi

Nemci se v Avstriji mnogo lepše ravna nego s Slovani.

Volitve v italijanski državni zbor so se vršile binkošno nedeljo, ker je bila vlada radi obstrukcije poslala zbornico domov. Vspeh volitev je tak, da si je vlada precej pomnožila svojo večino. Vladna večina bode štela blizu 330 glasov, skrajna levica 84 glasov in ustavoverna opozicija 94 glasov. Vlada pa ni posebno zadovoljna z uspehom, ker se je število poslancev skrajne levice precej pomnožilo.

Nizozemska kraljica Viljemina se te dni zaroči z 22letnim saksonsko-vajmarskim princem Bernardom.

Upor na Kitajskem. V tej deželi je izbruhnila v zadnjem času velika revolucija. Ustaši so »bokseri«, to je tisti, kateri so se vedno ustavljali napredku in si želijo starih časov nazaj, ko ni smel stopiti na kitajska tla noben Evropejec. Upor velja torej največ tam naseljenim kupcem in misijonarjem iz Francije in Anglije. Ustaši so umorili že mnogo misijonarjev in kristjanov in se hočejo zdaj polastiti glavnega kitajskega mesta Peking. Amerika, Anglija, Francija, Nemčija in Avstrija so poslale v kitajsko morje vojne ladije in nekaj vojakov, ki bodo varovali svojih podanikov imetje in življenje. Rusija pa pošlje kmalu nekaj tisoč vojakov v Peking. Skupno postopanje velevladi bo pač prisililo kitajsko vlado, da bo ustaše spravila k pameti. Kitajska vlada je vesela upora.

Vojska v Južni Afriki še ni končana, čeravno so glavna mesta Kronstadt, Johannesburg in Pretoria že v rokah Angležev. Nadaljuje se podroben boj; majhne burske čete neprestano nadlegujejo angleško armado. Da bi se bili Buri že naveličali vojske, ni res. Eden izmed burskih poveljnikov je rekel svojim vojakom, da lahko vsak gre domov, kdor hoče. Odšlo jih je samo 12.

Dopisi.

Iz Leskovca pri Ptuj. (To in ono.) Naše ljudstvo že od nekelej rado zahaja k Mariji Bisterski na božjo pot. Tudi letos se nas je zbralo dne 31. maja na Višnici na Hrvatskem lepo število romarjev iz raznih župnij in smo šli od tod v procesiji proti Majki Božji. Hrvati so nas Stajarcev silno veselili in nas radi vidijo, še raji pa poslušajo rajsko milo slovensko petje. Želeti bi bilo, da se vprihodnje slovenskim romarjem pridruži več domačih duhovnikov, pa bo zamogel sleherni romar opraviti svojo pobožnost kakor

jo opraviti želi. Letos smo imeli žalibog samo enega duhovnika v svoji sredini.

Letina se kaže pri nas precej bogata. Kdor ima že kaj starejšega Amerikanca posajenega, lahko je vesel, ker mu obeta res bogato trgatve, to se ve, ako ga ne zadene kaka vremenska nesreča. Še celo stara trta je z grozdem precej obložena. Tudi drevje kaže obilno sadu. Sedaj pa še nekaj o naših pevcih, tistih namreč, ki prepevajo po gozdih. Imamo jih tudi res vse polno. Slavček in cik zavzemata med njimi kajpada prvo mesto. Kako radostno jih poslušamo! Pa tudi po naših lužah je po večerih kaj glasno. To petje sicer ni tako ubrano, a nevoljni teh štirinožnih pevcev pa tudi ravno nismo, saj so tudi one božje stvarice in k temu domačinke. Le ena nam je s svojim kvakanjem pa že čez vse zoprna, da smo je siti do ušes. To pa tudi ni domačinka, ampak se je zlegla v ptujskem močvirju in iz Ptuja sem kriči in regeta na nas. In ta papirnata živalica imenuje se »Pettauer Zeitung«. Naše kmetijsko društvo jo baje bode v oči, kakor purana rudeč robec in od todi njen vik in krik. Kake neumnosti in laži in nasprotstva je ta stvarica že skupaj načvekala, je velikansko. No pa v nečem mora biti vendar tudi Ptujčanka velikanka. Sicer smo imeli na sumu že iz početka ono osebo, ki nosi temu lističu iz Leskovca take laži in neumnosti na prodaj, sedaj ga pa poznamo z vso gotovostjo. Toda, dragi naš znanec, zapomni si, kar ti sedaj še lepo povemo: Na vsak dopis, ki ga bomo v Ptujčanki brali zoper naše društvo, sledil bo posihmal v »Slov. Gospodarju« primeren odgovor. Ne bode nam treba lagati in ničesar izmišljevati, samo iz prošlosti njegove bomo govorili, da ga spoznajo tudi tisti, ki ga še do danes niso dovolj poznali. Torej na svidenje v »Gospodarju«, gospod znanec, ako vam je drago.

Iz Šaleške doline. (Občinske razmere.) Na široko okoli je znano, da so dobili v sosednji občini Št. Andraž pred par leti socialdemokrati občinske vaje v roke. Tedaj je namreč mokaštvo v sosednji Savinske dolini precej cvetelo. Nauki rdečih prerokov premotili so marsikaterega v tej poprej tako tihej in mirnej občini, začelo je vreti, proklinjalo se je javno in na tihem proti »gospodi«. Zvit pajek, ki je komaj čakal ugodne priložnosti, da bi razpregel po občini svoje mreže, nakopal je hitro mokaško vodo na svoj mlin. Začela se je divja gonja proti takrat gospodujočji stranki, ki je častno in spretno vodila občino vsa leta, odkar je ta postala samostojna. Pri občinski volitvi

morjenje ptičev v južnih deželah. Gozdi vedno bolj ginejo, svita se v temnih goščavah, stara votla drevesa se podirajo, grmovje se ruši, struge potokov se uravnavajo, skratka današnje kmetijstvo in gozdarstvo oropa na prostem živeče ptiče njihovih bivališč in pogojev njihovega obstanka. Veliko manjših koristnih ptičev podavijo ptice roparice, zalezujejo jih tudi verice in mačke. Končno pa je vzrok človek sam, ki jim ropa jajčke, razdira gnezda, jemlje mladiče in lovi vse povprek staro in mlado.

Da se odpomore vzrokom, ki zmanjšujejo število ptičev, se je pričelo živahno delovanje. Po celi Avstriji, Nemčiji in Švici so pognala društva za varstvo ptičev, katera zabranjujejo grozovito morjenje in skrbijo za krmljenje po zimi in vališča ter gnezda; objednem pa tudi učijo, kako naj se negujejo ptički v gajbicah ter domača perutnina. Vsled prizadevanja teh društev so izdale države postave, ki varujejo ptiče. Toda občine v Laških Tirolah so se postavile tem koristnim naredbam krepko po robu, češ da na ta način se bodo spravile cele družine ob kruh. Strast za ptičji lov je tamkaj tako vkoreninjena, da se mu Lah sploh odpovedati ne more. Kupčija z malimi ptiči je postala v zgornji Italiji posebna dobičkonosna obrt. Med posameznimi vrstami ptičev ne delajo velikega razločka,

najslastnejše povzije italijanski goltanec, malega koristnega pevčka, pa tudi lastavici ne prizanaša.

Lah zaničuje limanice in zanjke, največje njegovo veselje so mreže, v katere vjame po sto žrtev na enkrat. Natanko pozna prostore, kamor sedajo po dolgi poti trudna bitja; tamkaj si postavi kolibico, za katero se ne boji nikakih izdatkov, saj mu nosi tudi dobre obresti, ne preskrbi samo svoje družine z najboljšo hrano, temveč pošilja tudi bogat rop tudi v mesta, kjer se isti v kratkem času premeni v zveneče novce.

Jedva Lah prične premikati stopala, že ga vzame oče na ptičji lov in ga podučuje v vseh skrivnostih, kako naj uspešno zalezuje šibke krilatce. V tem oziru so šli tako daleč, da so počitnice iz vročih poletnih mesecev v jesenske preložili. Tako se neti in redi ogenj grozovitosti, mladina zdivia, kar kažejo sodnijske obravnave. Jednaka strast vlada v revni kolibi, kakor v bogati palači. Gospod si kupi pravico ptiče moriti, seljak pa misli, da je vse njegova last, kar leze in frči. Ne samo, da ga čaka občutljiva kazen, ako se da pri lovu zalotiti; da se to ne zgodi, zato je prebrisan dovolj. V tem oziru so se kovalle postave samo zategadelj, da se ne izpolnujejo.

Ta moritev koristnih ptic bode imela zle posledke. Že nekaj let semkaj se opaža,

da se vedno bolj krči število koristnih ptičev. Veselo cvrčanje, ki je preje oživljalo vinjete in kampanje, je umolknilo, le poredni vrabec se ne da ustrašiti, kakor da ga veseli, če je ljudem v nadlego. Vsi drugi bolj koristni ptiči so tamkaj izmrli, škodljivi žužki pa se množijo oratarjem v škodo in strah.

Slivnik.

Smešničar.

Preklic. V krčmi so imeli silno surovega hlapca. Nekdaj reče gost: »Ta hlapec je prav tako surov kakor naš župan!« Ko župan to zve, zatoži gosta, da mora preklicati te besede. Gost jih preklicuje drugi dan tako-le: »Ta hlapec ni tako surov, kakor naš župan!«

Nedolžen. Sodnik: »Ali ste res rekli, oče Dremota, da je sosed Kolenec tat in pa slepar?«

Dremota: »Res je, res, ali jaz, gospod sodnik, tega nisem rekel!«

Tajtev. Sodnik: »Ti si gospodarja, pri katerem si služil, okradel; se upaš tajiti?«

Zatoženec: »Da, gospod sodnik, če mi slite, da kaj pomaga, že tajim!«

je vrgla mokraška stranka ves prejšnji občinski odbor, v katerem sta sedela tudi gg. župnik in učitelj, katera sta lepo število let v vedno neizkaljenej slogi delovala v korist in čast občine in šole. Nasledki te čudne zmage pokazale so se kmalu. Postalo je jasno, da se za časa nove občinske uprave ne bo nič obrnilo na boljše, pač pa mnogo na slabše. V občini, ki je bila sloveča zavoljo vzglednega miru, pričel se je razpor, sovraštvo in obrekovanje, čast občine je bila uničena. Sosedje se nismo mogli načuditi, da je bilo mogoče, poštene mirne in dobre Šent-Andražane spraviti tako daleč. Toda obrača se zopet na boljše. Začela se je huda mržnja do socialdemokratske stranke. List za listom pada iz mokraškega hrasta; gotovo je, da je že veliko zaslepljenih občanov spoznalo zmoto ter zapustilo rudečkarje.

Take so splošne razmere v Šent-Andražu. Zdaj pa še si oglejmo skrbno delovanje novega odbora za gospodarski blagor občine. Čujmo kaj o novejših dogodkih! Da bi se zamoglo pričeti z zatiranjem krvave uši in grozdne plesnobe, potem, da bi se mogla uspešneje uničevati strupena rosa, kajti vse to mine neki v Št. Andražu, prosil je tamošnji nadučitelj c. kr. kmetijsko družbo Štajarsko za podelitev priprav za pokončavanje teh škodljivcev. In res. Kmetijska družba je tej prošnji ugodila in poslala županstvu Št. Andraž jedno škropilnico za vinograde, jeden hrbtni puhalnik za žveplo in jedno drevesno škropilnico, vse najnovejšega sestava proti temu, da prevzame občina te reči za splošno rabo občanov, potrdi vzprejem in plača vozne troške, ki bi bili znašali okoli 1 gld. Te priprave so bile vredne okoli 50 gld. Toda, čujte in strmite, kaj so storili modri in za korist občine ves žareči tamošnji oče župan. Odklonili so vzprejem tega vsekakor znamenitega darila in vrnili so vse aparate zopet kmetijski družbi. Seveda bi kdo lahko mislil, da so oče župan to storili kot ognjevit Slovenec, kojemu narodni ponos brani vsprejeti darilo od nemške kmetijske družbe. Toda, temu pač ni tako. Nam sosedom ni znano, da bi bili ta mož kaj posebno navdušen. Niti gesla »Svoji k svojim« prav nič ne spoštujejo, to pokažejo pač ob vsakej priložnosti. Kaj je torej napotilo očeta župana do tega čudnega čina? Iz nevednosti tega pač niso storili. Vrh tega imajo oče spretno »desno roko«, modrega tajnika. Bržčas so storili to iz nasprotstva do tistega, ki je občini to darilo naklonil. Zakaj znano je, da imajo oče župan tega gospoda — in še druge tudi — silno radi.

No, bodi si, kakor hoče, čudno, zelo čudno je, na kakov način da skrbe oče župan za občinsko korist. Takšna skrb jim pač mora odtujiti najzvestejše, sicer že zelo, zelo redke privržence. Ali morda so oče župan darilo zato vrnili, ker nameravajo te reči kupiti za lasten denar iz zgolj hvaležnosti do občanov, ki so jim pripomogli do županske časti? Nekdaj tako vrle in sloveče sosedje pa pomilujemo, da se za njih blagor pod socialdemokratsko gospodo tako — čudno skrb.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Sodni adjunkt v Celju je postal dr. Fr. Hradecky. Poštajem v Zidanem mostu je imenovan Ferd. Čeh.

Odbor okrajnega zastopa mariborskega se je tako-le sestavil: Načelnik dr. Janez Šmiderer iz Maribora, namestnik J. D. Bankalari iz Maribora, odborniki dr. Franc Kornfeld iz Maribora, A. Damian iz Št. Jurija, R. Pahner iz Maribora, Pavel Kameroner iz Maribora, dr. H. Lorber iz Maribora. Razven enega sami Mariborčani! Razven enega sami meščani! In to bi naj bil zastop za okraj, za kmete! Okoličanski kmetje, vzdramite se vendar enkrat in se postavite na lastne noge!

Državna pomoč poškodovancem. Poslanec Žičkar je stavil dne 6. junija v državnem zboru ta-le nujni predlog: Dne 27. maja t. l. se je usula toča po občinah Loka, Planinska vas in Prevorje v političnem okraju brežiškem ter naredila preveliko škodo. Žito na polju, vinogradi in sadunosniki, vse je uničeno, posebno v prvih dveh imenovanih občinah. Da se prebivalstvu v stiski hitro in zdatno pomaga, stavimo podpisani poslanci ta-le nujni predlog: Visoka poslanska zbornica naj sklene: C. kr. vlada se pozivlja, da močno oškodovanemu prebivalstvu omenjenih občin zdatno pomaga. Žičkar, dr. Gregorec, Robič, Berks itd. Predlog se je sprejel. — V zadnji seji državnega zbora 8. junija je bil sprejet med drugimi tudi nujni predlog Žičkarjev za podporo nekaterim po toči poškodovanim iz občine Presečno in za posestnike iz občine Št. Peter pod gorami, poškodovane po nalivih.

Slovenska obrtna šola. Dne 18. maja je stavil dr. Gregorec ta-le samostojni predlog v državnih zbornici. Ker na Štajarskem za Slovence, ki štejejo okoli pol milijona, ni nobene obrtne šole, ker je slovenskim obrtnikom le takrat mogoče narediti potrebno skušnjo na obrtni šoli v Gradcu, ako znajo nemški, kajti skušnje se vršijo le v nemškem jeziku, ker morajo obrtniki, ako ne naredijo nemške skušnje v Gradcu, hoditi v Ljubljano, da naredijo na tamošnji obrtni šoli slovensko skušnjo, kajti sicer so v vedni nevarnosti, da bodo kaznovani, ako imajo obrt brez predpisane obrtne šole, stavijo podpisani poslanci predlog: Visoka zbornica naj sklene: Naučna uprava se pozivlja, naj ukrene vse potrebno, da se na Spodnjem Štajarskem kot najhitreje ustanovi slovenska obrtna šola osobito za podeželne obrti. Dr. Gregorec, Žičkar, Robič, Berks itd.

Poslanec dr. L. Gregorec je oddal interpelacijo na trgovskega ministra, zakaj blizu 2 leti ne reši prošnji občin Kapela, Murski vrh, Ivanjci, Ivanjšica, Očeslavci, Radenci, Hrastje, Mota, župni urad Negova za dvojezične pečate pri poštah v Ivanjcih in Radencih. Nadalje je vložil isti poslanec petico zoper reguliranje Drave, ki je v Pušencih, Frankovcih in Obrežu odnesla že 850 oralov rodovitne zemlje.

Iz šole. Kot učitelj k Sv. Miklavžu pri Ormožu pride Ivan Tomažič iz Svetinj. Stalnim učiteljem je imenovan Franc Čepe v Kamnici. Učiteljica za ročna dela v Ohmlju in Virštajnu je postala gospa Marija Lorber, roj. Blaj. V stalni pokoj je stopil Jožef Čeh, učitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

Ustmeni zrelostni izpiti se začnejo na učiteljski 21. t. m., na gimnaziji in na ženskem učiteljski 25. t. m.

V stalni pokoj stopi koncem šolskega leta naš štajarski rojak Maks Pleteršnik, profesor v Ljubljani.

Skušnja iz štajarske zgodovine se je vršila na mariborski gimnaziji dne 9. t. m. Obe prvi darili, srebrni svetinji, sta dobila Slovenca Bogovič in Mum; nadalje so bili odlikovani po sledečem redu: Wenigerholz, Pirnat, Glonar, Fohn, Vrečko, Levstik, Zago-ričnik.

Porotne obravnave v Mariboru se vršijo po tem redu: 11. junija proti Juriju Doberšek radi ropa in Mariji Danko radi detomora; 12. in 13. junija prideta pred porotnike Jožef Meisl in Mat. Baumann obtožena goljufije; 15. junija Marija Semlič in Anton Kramberger, umor; 16. junija Martin Markovec, posilstvo in Neža Vidovic, detomora; 18. junija Jožef Gošnjak, zavrtni umor; 19. in 20. junija Ivana in Alojzij Brunčič, goljufija, požig, tatvina; 21. junija Vincenc Kandler, požig in France in Ana Voršič ter Jožef Kaučič in Jožef Kovačič, goljufija; 22. junija Ivana Mursič in Alojz Brodnjak, umor; 23. junija Viljem Frisch, prestop tiskovnega zakona; 25. junija »S. P.«, prestop tiskovnega zakona.

Kam naj gredo dijaki? One dijake, ki mislijo vstopiti v kadetno šolo, opozarjamo, da se bo drugo leto slovenski poučevalo samo v kadetni šoli v Strasu pri Spielfeldu, da bo torej to edina nekako slovenska kadetna šola. V kadetno šolo se lahko vstopi po dovršeni četrti šoli. Ker še nimamo slovenske trgovske šole, svetujemo Štajarcem graško trgovsko akademijo. Trgovci bi naj bolj gledali na akademično izobražen naraščaj. Slovenski Štajarci imamo, kolikor nam znano, le dva trgovsko-akademično izobražena trgovca. To je naravnost škandal. Kdor hoče vstopiti v trgovsko akademijo, moral je dovršiti kako spodnjo srednjo šolo ali tri razrede meščanske šole. Potrebna starost 14 let. Mi letos zopet opozarjamo, naj se rodoljubi zanimajo za dijake, ki nočejo ali ne morejo na srednji šoli dalje. Mi radi dajemo v tem oziru vsa potrebna pojasnila.

Na Spodnji Hajdini pri Ptuj se je, kakor smo poročali, izkopal lani Mitras tempelj. Sedaj je tam postavljeno lepo štirioglato poslopje in notri je sestavljen tempelj tako, kakor je bil prej v zemlji. Tempelj se lahko ogleda vsak dan, straži ga M. Vnuk, izkopavec starin.

Nove izkopske pri Ptuj. Martin Vnuk, izkopavec starin je našel na spodnjem hajdinskem polju na Graharijevi njivi dve veliki poslopji, dolgi 22 m. Tlak je iz rdeče malte in marmorja večinoma v mozaiku, stene imajo vsakovrstne slikarije. Nadalje se je našla svetilka, skleda, ključ, ključavnica iz medenine itd. V poslopiju je tudi kopališče. Kar se je dalo, se je preneslo v ptujski muzej.

Slovinci ptujskega okolišča, ki ste zvesti svoji veri in svojemu cesarju, ogibajte se v Ptuj Bismarkove ulice, ki je imenovana po največjem sovražniku katoliške cerkve in avstrijskega cesarstva. Nesrečno vojsko l. 1866. je povzročil ravno ta Bismark. Slovenci držite se trdno.

Štajerec se bo imenoval novi list, ki ga misli izdajati nemško trgovsko društvo v Ptuj. List bo gojil skrito nasprotnost proti slovenskemu narodu ter vabil Slovence, da kupujejo blago nemških trgovcev. Nasproten bo torej pred vsem slovenskim trgovcem. Rodoljubi, naznanite nam, kateri trgovci bodo razpečevali ta list. Proti nemškim trgovcem, ki se hočejo tudi v slovenske javne razmere vmeševati, nastopali bomo brezobzirno.

Poskušen samomor. Bivši učitelj in skladatelj Valentin Stolzer je skočil v Gradcu radi bede v Muro, a so ga rešili.

Med Mariborom in Ptujem hočejo napraviti novo zvezo z avtomobili za osebni in tovarni promet. Ta zveza bode ceneja nego železniška zveza čez Pragersko.

Letina v Savinjski dolini obeta biti dobra. Sadja se je jako veliko nastavilo, tudi sena bo prav dosti. Bog nam daj za naprej le ljubega solnca, da bi je mogli sušiti!

V Zagorji kozjanskega okraja ponesrečil se je krovce Znojč. Pokrival je, a pod nogami mu je deska popustila in padel je tako nesrečno, da so morali nemudoma duhovnika poklicati. Revez potrl si je križ in bo težko okrevati.

Nemškutarska zlobnost. Govori se, da je Gregorečevo hišo z gospodarskimi poslopji pri Ptuj zažgala hudobna roka iz nasprotnega narodnega tabora. Žalostni pojavi v narodnostnem boju. Preiskava bo pokazala, ali je ta grozna vest resnična.

Velika nesreča se je zgodila dne 7. t. m. pri strelni postaji v Cerovcih, okraj ljutomerski, ker se je pri strelbi proti toči užgala precejšnja množina smodnika in sta se s tem ranili 2 osebi, tako da bo eden od teh težko okrevati. Krivo je neprevidno ravnanje s smodnikom in pa nepravilno strelišče, kar bodi v svarilo vsem, ki imajo z jednaki reči opraviti.

Nameščenje učiteljstva po Spodnjem Štajarju. V Št. Ilju nad Mariborom je razpisano mesto učitelja, a že zdaj se opozarja, da je mesto pred vsem odloženo za Nemca.

Sinovi slovenskih starišev torej niso sposobni za vsa učiteljska mesta, slovenski stariši pa so sposobni donášati k plačevanju vseh šolskih stroškov. Sploh se opaža, da se po Spodnjem Štajarju najboljša mesta najraje dajejo tujcem, ne pa sinovom Spodnještajarcev. Tudi nemški učitelji se pritožujejo čez to ravnanje. Tukaj bi naj zastavilo bojevito jungovsko učiteljstvo svoje sile, ako hoče sploh kedaj kaj koristnega storiti.

Nove šole. Gotovlje dobe dvorazredno ljudsko šolo in se izločijo iz šolskega okraja Žalec. Deželni šolski svet štajarski je dovolil družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani enorazredno privatno deklško šolo na Muti.

Štajarski deželni muzej se razširi ter deželni stavbeni urad že razpisuje dotična dela.

„Cvrček“ se je igral zadnjo soboto drugikrat v mariborskem Narodnem domu. Igralci so tekmovali med seboj, kdo bo boljše izvršil svojo nalogo. Igralo se je dovršeno. To je bila zadnja igra pred velikimi počitnicami. Mariborsko slovensko občinstvo je hvaležno vsem, ki so doslej na kakikoli način sodelovali pri gledaliških predstavah.

Novomašniki naše vladikovine. V mašnike bodo posvečeni gg. iz četrtega leta: Adlanik Franc iz Ljubljane, Planinc Franc iz Podsrede; iz tretjega leta: Bosina Franc iz Dobove, Florjančič iz Studenic, Goričan iz Št. Lovrenca na Dr. polju, Jager Avgust iz Št. Jakoba v Slov. gor., Kociper Ivan iz Velike nedelje, Kosi Jakob od Sv. Križa pri Ljutomeru, Matija Slavič od istotam, Franc Spindler od Malenedelje. Subdiakon se jim bo podelil 16, diakonat 18. in mašništvo dne 20. julija.

Cmureški Bismarkovci. V Cmureku so se najbolj potegovali za Bismarkov trg zdravnika Krautgaser in Barth, trgovci Prišing, Koletnig, Deront, gostilničarji Šveighofer, Poš, žganjar Fürst. Krautgaser je tudi odstopil od katoliške vere. Slovenci, zapomnite si ta imena in vedite, da so to vaši nasprotniki!

Z nemško šolo v Št. Pavlu se ni miru. Neko človeče agituje za-njo in pravi, da jo bodo imeli tudi Vrančani in Št. Jurčani. No Vrančani jo bodo res imeli kakor se sliši in kakor nekaterniki žele. A Šent Jurčane je že pamet srečala ter o tem nič ne vedó in tudi nočejo nič vedeti.

V Braslovčah nameravajo ustanoviti Rajfajsenovo posojilnico. Odobrujemo to misel.

V Slovenski Bistrici je umrl dne 11. junija notar Franc Ratei, star 76 let.

Mladeniška in deklška družba pri Sv. Juriju ob Taboru lepo napreduje. V prvo je stopilo do zdaj v petih mescih že 90 mladeničev, deklic pa je že 185. Prva deklica iz družbe se je omožila dne 6. maja in isti dan je tudi prva umrla. Bila je to pridna Ivana Drnovšek, ki si je bolezen tako rekoč nakopala s svojo delavnostjo. Bila je vzgled krščanske služkinje. Ljudje pa, ki so videli njen zelo lep pogreb so rekli: to ni pokop, to ni pogreb, to je svatba! In res je bilo bolj svatbi podobno kot pogrebu. Z Bogom, pridna Ivanka!

V Ivanjcih se delajo priprave za občinske volitve. Volitev se je vršila sicer že pred enim letom, pa ker nekaternikom ni bila po volji, se je ovrгла. Nemškutarska stranka je začela pridno agitirati s pijančevanjem, pri katerem zabavlja proti vsemu, kar je pošteno. Pametni in pošteni volilci nemškutarjem ne bodo šli na lance.

Iz Celja. Agitacija Nemcev proti 10-letnici celjskega Sokola je že v najboljšem tiru. Občinski svet je sklical sejo in odposlal protest v Gradec, da se 10-letnica ne sme vršiti, in vahtarca se že pridrujuje, da 10letnice ne bo in daje s tem korajžo mestnim fakinom, jih drega in navdušuje, češ, le proslavite se zopet letos s palicami in kamenjem, za drugo bomo že mi skrbeli. Župan Stiger pa se je odpeljal na Dunaj, da opraviči že v naprej vedenje svojih občanov, katero se bo pokazalo o sokolski slavnosti. Drugo vprašanje pa

je, ali bodo na Dunaju Stigerjevo opravičenje sprejeli, in zopet drugo vprašanje, ali ga bodo še smatrali za župana, kajti njegova doba je gotova, a gotova še ni njegova zopetna potrditev za župana celjskega.

Izgubila se je Neža Janžekovič, kmečko dekle od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, pošta Jursinci pri Ptuj. Dekle je popolnoma priprosto oblečeno in najbrž celó boso odšlo in sicer že 6. t. m. zvečer. Ako bi siroto kdo videl, naj jo prime. Ker je že mnogo let boleha, je jako slaba. Stara je 24 let. Vse stroške bodo stariši z veseljem povrnili, ako se dekle le zopet najde.

Nova slovenščina. Kdor ne verjame nemškim listom, da je nova slovenščina nerazumljiva naj poslušaj: »Lepo posestvo v (Tisti, kateri to kupiti hočejo, se tudi na novo v delovanji stoječo južno železnico (Grobčno) proti Krapina posebno opominja.) obstoječe iz ene gospodske hiše, jako lepo postavljeno, iz dvanajstih izbah, poslopjeh, iz lepim lesom i. t. d., iz 29 jugah, od tega 4 jüge njive, 17 jug travnikov, 1½ jüge vertov, 4 jüge hoste i. t. d., brez prostih reči, nezadolžnjeno, je prav po ceni za prodati. Izreke da« To je res nova slovenščina, ki je popolnoma nerazumljiva! Toda pomirjeni bodimo! Take slovenščine ni v naših knjigah, ampak na oglasih, ki jih tiska nemška mariborska tiskarna. Najbolj je podobna ta slovenščina še slovenščini po naših uradih.

Kdo gospodari v Gradcu? Pod tem zaglavjem piše »Slovenec«, da je izvedel iz gotovega vira, da so nemški dijaki zahtevali od c. kr. profesorja, rektorja ces. kralj. vseučilišča, naj stori na pristojnih oblastih vse potrebne korake, da vojaška godba ne bo več javno nastopala ne v Gradcu, ne v okolici. In rektor vseučilišča je točno slušal ukaz svojih dijakov, oblezel policijo in namestništvo, zahtevaje v imenu dijaštva, da se prepove vojaški godbi igrati, ker bi sicer utegnili nastati nevarni nemiri med dijaštvom. In — namestništvo je ugodilo tej — upravičeni zahtevi! — Seveda, seveda, to se ume! Domisliti se samo ne moremo prav, kdaj je bil Gradec izdan v oblast dijakov in od kdaj je avstrijsko vojaštvo dolžno pokoriti se željam mlečnozobnih nemških dijakov!!! Grof Clary, dični namestnik v Gradcu, pomagajte nam, da se domislimo!

Krmljenje s krompirjem. Krmljenje mladih konj s krompirjem se jako priporoča. Konji, ki so pri premeni dlake kašljali, so kašelj zgubili, ako se jim je dajal krompir. Ker pa krompir nima v sebi dovolj dušika, se mora konjem dajati h kratu kako drugo močnejšo krmo, kakor otrobe. Krompir, ki se daje konjem, se mora razrezati na kosce. Če se pomladi daje krompir konjem, morajo se kalovi skrbno odpraviti.

Društvene zadeve.

Slomšekovo slavnost priredi 17. t. m. popoldan ob 3 uri pri J. Gselman-u tik železniške postaje »Katol. gospodarsko bralno društvo« v Hoči. Pri neugodnem vremenu se bode slavnost vršila naslednjo nedeljo ob istej uri. Rodoljubi! s mnogobrojnim obiskom pokažite, da znate ceniti zasluge Slomškove. Od daleč in blizu vabi goste k obilni vdeležbi najuljudnejše odbor.

Iz Ponkve se nam poroča: Odbor za prireditev Slomškove slavnosti ima v nedeljo 24. junija, ob 4. popoldne na Ponkvi svojo sejo. Ker bode ta seja prva in bržčas tudi edina v ta namen, pozivljajo se gg. odborniki, da se je polnoštevilno in točno udeležijo. Začasni odbor.

Političen shod pri Sv. Barbari blizu Vurberga priredi v nedeljo 17. t. m. po večernicah »Katoliško politično društvo za okraj sv. Lenart v Slov. gor.« z naslednjim vsporedom: 1. Poročilo državnega in deželnega poslanca Fr. Robiča. 2. Gospodarske razmere na Spodnjem Štajarskem. 3. A. M. Slomšek. vzor pravega rodo- in domoljuba (govori podpredsednik Fr. Muršič). 4. Razni pogovori, predlogi in nasveti. Rojaki Slovenci! S tem

shodom začne naše politično društvo obhajati stoletnico rojstva največjega, najslavnejšega Slovenca A. M. Slomškega. Tekom leta priredi enake shode na raznih krajih. Pokažite svojo hvaležnost Slomšku s tem, da trumoma obiskujete take shode.

Kmetijsko društvo na Dunaju je imelo pretekli mesec sejo, v kateri se je razpravljalo o pospeševanju sadjarstva, posebno pa o povzdigi izvoza sadja. Podale so se te določbe, ki so bile tudi sprejete: 1. Izposluje naj se primerno znižanje prevoznih stroškov, posebno ako se pošiljajo železniški vozovi polni blaga po avstrijskih progah, ali pa v inozemstvo. 2. Ustanovijo naj se šole, v katerih naj bi se poučevala z besedo in dejanjem reja jabolk, cvetlic, različnega sočivja itd. 3. Nastavijo naj se sadjarji, kateri bi nadzorovali jabolkojevo v posameznih deželah države. 4. Ustanovijo naj se posebne šole za sadjarje. 5. Sadjarstvo naj se poučuje praktično tudi na ljudskih šolah. 6. Nabavijo naj se naslovi vseh tvrdk, katere trgujejo s sadjem, in delati je na to, da se potom teh doseže kolikor mogoče uspeha. 7. Povspešuje naj se sajenje sadnih dreves ob občinskih in državnih cestah; v to svrhu naj se naprosi vlado, da prispeva s primernimi doneski.

Slavnostna akademija v Celju. Prihodnjo nedeljo priredi »Narodna Čitalnica« v zvezi z vsemi narodnimi društvi v Celju v proslavo Franceta Prešerna in v korist njegovemu spomeniku v Ljubljani v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno akademijo. Vspored jako lep. Začetek ob polu osmi uri zvečer.

Iz drugih krajev.

Štrajk slovenskih delavcev v Vevčah je ponehal. Ugodilo se je delavskim zahtevam. Krščanski socialci so krepko podpirali štrajk, a zraven se trudili tudi za ugodno poravnavo.

Umrl je v Kranju ondotni dekan gosp. Anton Mežnarec v starosti 67 let. Pokojnik si je pridobil velikih zaslug za oplešanje in popravo kranjskih cerkv, pred vsem župne cerkve. Bil je vrl rodoljub in sploh značajan mož. V Kranju je služboval kot kapelan, župni upravitelj, župnik in dekan vsega skupaj 42 let, a kot dekan 25 let. Pokoj duši njegovi!

Poštna hranilnica. Leta 1899 se je na Avstrijskem vplačalo v poštno hranilnico čez 445 milijonov gld., a izplačalo blizu 380 milijonov.

Cesar bo letos obiskal goriško deželo. Obisk se pričakuje pred pozno jesenjo.

Električno razsvetljavo dobi mesto Kranj in je občinski odbor sklenil, da prične s pripravljalnimi deli.

Mestna godba v Ljubljani menda končno vendar pride do uresničenja. Minolo soboto zvečer je bil v ta namen sestanek prijateljev te ideje, ki so sklenili pričeti s pripravami.

Menelikova lula. Črni cesar Abesinije, Neguš Menelik, je storil prisego, da je pokadil prvo in zadnjo pipo tobaka. To se je zgodilo nedavno. Menelik je pri neki priliki videl, s kako slastjo kadi neka družba angleških delavcev tobak. To ga je tako zanimalo, da si je tudi dal prinesti pipo ter jo nabasati z najboljšim tobakom. Mislil si je: ako ta stvar tako ugaja priprostemu angleškemu delavcu, zakaj bi ne ugajala tudi mogočnemu cesarju Abesinije? Prižge in prične vleči. Nekaj minut je vlek, da se je dim valil v oblakih krog njega; kmalo pa odloži pipo in slabo mu je postalo. Moral je v posteljo in se zdraviti več dni. Ko vstane, priseže, da je bila to prva in zadnja pipa tobaka, ki jo je kadil, in izdal je ukaz, da noben Abesinec ne sme kaditi tobaka, ker je isti škodljiv človeškemu zdravju.

Iz Celovca. Dne 7. t. m. je zborovalo »Katol. politično društvo za Koroško« v prostorih tukajšnjih rokodelskih pomočnikov. Po pozdravu predsednika č. gsp. Greg. Ein-

spielerja, spominja se tajnik med drugim zamrlih udov stolnega prošta Val. Müllerja in Kanduta. Nato prav pošteno okrea nemško liberalno večino v deželni zboru deželni poslanec Fr. Grafenauer, in napove tudi, da deželni zbor ne bo imel več dolgo mirnih sej, ako ne bo pravičen. (Burno odobravanje). — Č. g. Val. Podgore, prvobornik za gospodarsko organizacijo, poroča, da deluje skladišče dobro in ima že 600 udov. Vsi nemški trgovci pa so napovedali skladišču bojkot, a tega se ne vstraši ta ljudski boritelj ter pravi, da bo sprožil zoper te sovražnike zadnji top, namreč konzumno društvo v Velikovecu. Središče slovensko bode kmalu Velikovec ne Celovec. — Blagajničar, g. dr. Kraut poroča o dobrem gmotnem stanju našega društva. Prečita se krzjavka državnega poslanca, č. gosp. L. Einspielerja, kateri nam naznanja, da državni zbor umira. Sklenilo se je, napraviti zapisnik vseh knjig v zasebnih knjižnicah v lažjo porabo. — G. V. Legat stavi predlog, da se prihodnje ljudsko štetje vrši po narodnosti in ne po občevalnem jeziku. Društvo načeloma ni za obstrukcijo, toda Čehi se borijo le za svoje pravice. Konečno se izrečejo Čehom simpatije, naj ostanejo v desnici in izreče se državnemu poslancu čast. g. L. Einspielerju zaupanje.

Poslanec dr. Bulat †. V 64. letu svoje dobe je umrl v soboto na Dunaju pred kratkim oboleli državni poslanec in predsednik dalmatinskega deželnega zbora dr. Kajetan Bulat. Kot poslanec je v državnem zboru pripadal najprej Hohenwartovemu klubu, pozneje pa slovanski krščansko-narodni zvezi, v kateri je v zvezi s poslancema Povšetom in Barwinkskim vodil predsedstvo.

Šoli prijazen liberalizem. Rim je liberalno vladanje tako osrečilo, da se je za liberalno vsegamogočnostjo v Rimu število takih, ki ne znajo brati, povišalo za 10 odstotkov.

V Iki se dne 15. junija sklene pomladanska doba za zdravljenje. Od srede junija do srede julija bodo odslej vsako leto tudi tukaj »počitnice«. V tem času se bode hiša

zdravilnica (Sanatorium) temeljito osnažila; perilo in hišna oprava se bo popravilo in č. sestre usmiljenke dobijo tako priložnosti, da polagoma opravijo blagonsne duhovne vaje. — Duhovniki-bolniki, ki se želijo zdraviti v društveni hiši na Iki, morajo 1. pristopiti »podpornemu društvu za bolne mašnike v Gorici« kot dosmrtni udje, potem morajo 2. društveno predsedništvo v Gorici prositi za vsprejem in 3. dokazati, da podnebje v Iki utegne njihovo ozdravljenje pospeševati. Vsak zrak ne ugaja vsaki bolezni.

Gospodarske stvari.

Zavarovalna zadruga.

(Dalje.)

V smislu pravil uplačalo se bode:

I. Vstopnina.

651.000 udov a 2 K je 1,302.000 kron.

II. Deleži.

651.000 udov a 5 K je 3,255.000 K, in jamčijo pa z desetkratnim deležem, kar znaša 32,550.000 kron.

III. Letni prispevki.

Te letne prispevke plačajo udje in sicer, ako je v starosti takrat ko pristopi:

od 14 do 30 let 283.500 udov a 1 K je 283.500 K. Od 30 do 40 let 136.500 udov a 2 K je 273.000 K. Od 40 do 50 let 126.000 udov a 3 K je 278.000 K. Od 50 do 60 let 105.000 udov a 4 K je 420.000 K, kar da skupaj 651.000 udov in 1,354.500 K.

Dohodki bi potemtakem znašali vsako leto: 1. obresti od ustopenine 4% je 52.080 K. 2. obresti od deležev 1% je 32.550 K. 3. letna zavarovalnina 1,354.500 so dohodki skupaj 1,439.130 K.

Ker vemo sedaj, koliko bi znašali prilično dohodki naše zavarovalne zadruge oddelek za ljudi, moramo pa tudi vedeti, koliko bi znašali stroški tega oddelka, da potem vemo, bi li mogla zadruga živeti pri tako malih letnih prispevkih ali ne.

Kakor kaže statistika, onemore povprečno kmetijskih ljudi tako, da so nezmožni za delo in zaslužek, da bi se morali popolno oskrbeti t. j. da bi dobival vsaki 300 K letne oskrbovalnine $\frac{1}{2}\%$ in bolanih postane ali se ponesreči, da so le začasno dela in zaslužka nezmožni pa $\frac{1}{2}\%$ na leto. Po teh statističnih podatkih bi bila zadruga zavezana, dajati povprečno 3355 osebam na leto popolne oskrbnine, t. j., vsakemu 300 K, in $\frac{1}{2}\%$ pa bi se moglo istih začasno preskrbeti, kar se je vzelo za vsakega povprečno 50 dni. Potemtakem bi znašali stroški:

1. 3355 oseb a 300 K je 976.500 K. 2. Začasna podpora je 133.455 K. 3. Upravni stroški tega oddelka 30.000 K. Vsi stroški skupaj bi znašali 1,139.955 K.

Ako znašajo dohodki 1,439.130 K in stroški 1,139.955 K se pokaže letni preostanek kron 299.175.

Ker pa vemo, da ne bodejo vsi slovenski poljedelci od 14 do 60 leta starosti pristopili k zavarovalni zadrugi, pogledimo pa še oni račun, ako pristopi k zadrugi zavarovanja ljudi najmanjše število udov, kar jih je sploh v smislu pravil dovoljeno, t. j. 5000 udov. Ako vzamemo tukaj spredaj stoječe podatke, imeli bi sledeče dohodke in pa stroške.

(Dalje prihodnjic.)

Loterijske številke.

Gradec: 9. junija 1900. 80, 51, 3, 53, 41
Dunaj: » » » 51, 39, 59, 53, 70

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

dajte za mariborsko šolo

Na prodaj!

Proda ali pa v najem se da hiša s peterimi sobami v Zgornji Polskavi št. 22 z lepim sadunosnikom in zelinjakom. Hiša je pripravna za vsako obrt. 2-3

Spreten služabnik

z izvrstnimi spričevali išče službe kot šolski sluga kje na Slovenskem. Ponudbe na upravništvo.

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica). Dobi se pri 1-26 R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Kuharica

Stareja oseba z dobrimi spričevali sprejme se kot kuharica pri nekem mlinškem gospodarstvu. Ista ima kuhati in na gospodarstvo gledati. Plača K 20 na mesec, stanovanje in hrana prosta.

Ponudbe na upravništvo tega lista pod šifro J. 100. 2-2

Gips poljski malec

najboljše gnojilo, priporoča znani M. Berdajs v Mariboru. 1

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikovan s častno diplomom l. 1895 na razstavi v Ptuj.

Na celim Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih
mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrnjenim umetno vezanim preprogam in je lepši in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro neomejene trpežnosti. **Stopnice iz cementa**, tudi brušene, imitacije marmora in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanajstih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jaslji, za govedo in konje. **Strešnike iz cementa z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopferschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skapčani na vseh štirih straneh, pripravljeni za zelo položne strehe. 13 komadov krije 1 □ m, ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniki zastoj in franko.

Filijala v Središču na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.		
Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno	P. n.	Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno
	Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani, svojo veliko zalogo vsake vrste suknene, platnene in modnega blaga, za moške in ženske obleke.	
	Posebno priporočam črne toskine, peruvljene vsake vrste kamgarne in kašmire v najboljšem blagu, najnovejših perkalov, satinov , kakor tudi svilnatih robocev od najcenejše do najfinjše vrste in veliko zalogo Jägerjevih srajo po znano nizkih cenah.	
	Zagotavljam najboljšo postrežbo in se priporočam	
3—3	Z odličnim spoštovanjem	Franc Dolenc.
Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.		

Učenec

poštenih starišev in z dobrimi spričevali, sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri **Jožefu Farkašu**, trgovcu pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 1-3

Kobilo štiri leta staro rumeno-sivko, zelo lepo in celo pohlevno, 15 pesti visoko žival, proda **Viljem Leyrer** v Mariboru, Gosposka ulica 22.

V najem

se da štacuna v posebej hramu. Štacuna je edina v fari poleg cerkve. Oglasiti se je pri **Jožefu Bodlej**, krčmarju pri Sv. Martinu na Pohorju pošta Sl. Bistrica. 1-2

Janez Horvat v Račjem

priporočuje se v izdelovanje nagrobnih spomenikov v različni velikosti in izpeljavi po nizkih cenah. 2-3

4 mladi mrjasci yorkshirskega plemena se oddajo na mlinškem gospodarstvu **A. Jurca in sinovi** v Ptuj. Ravnotam se tudi prodajo prazni vinski sodi vsake velikosti, dalje mlinške priprave, 1 vodno kolo, mlinški kamni po nizki ceni. 2-3

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

Veliko zalogo švicarskih ur

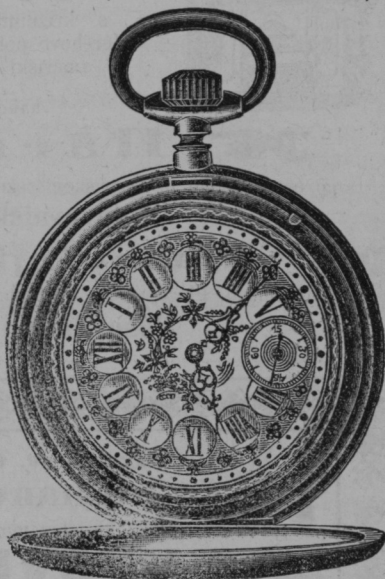
ima

ANTON KIEFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

Za vsako uro se jamči več let.
Samo dobro idočo in preskušeno uro se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld.
Z najfinejo uredbo in posebno močnimi
pokrovc 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in
dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr.
Najfineja, močna trpežna ura 8 gl. 50.

Razpošilja se po poštne povzetju. Neugajajoče ali slabo
idoče ure ako se v 14 dneh povrnejo se zamenjajo ali vrne denar.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak
zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi,
ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in
sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna
kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod.

14

Zaloga pri Ivan Jebačinu v Ljubljani.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
v Mariboru, izvedeneca

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne
mize, krstne kamene, okna, itd. itd.
Tudi prevzema mere prostorov
za omenjene predmete, kakor tudi
originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo na-
grobnih spomenikov. Prav velika
zaloga dogotovljenih novih nagrobnih
kamenov od peščenega kamena, mra-
morja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

19

Prikladni darovi za sv. birmo.

Najizvrstnejše ure, zlate, srebrne

dobite pri

3-5

Ditingovem nasled. Th. Fehrenbachu

MARIBOR Gosposka ulica 26 MARIBOR

Podružnica: Dravska ulica 15 Maribor.

Budilniki, anker
od 1 gld. 20 kr. višje

Budilniki, koledar
od 2 gld. naprej.

Nikljeve ure, rem. ank.
od 2 gld. 50 kr. naprej.

Srebrne ure rem. 4 gld.
ankar 6 gld. in višje.

Zlata ura za gospe od
10 gld. naprej.

za gospode 20 gl. in višje.

Safhausenske točne ure
od 16—24 gld.

Kupuje staro zlato in srebro. Popravila in vrezke izvrši hitro in ceno.

Varnostna očala v rabi pri žvepljanju komad po 30 kr.

Ure na nihalo ki bijejo
ure 10 gld., ki bijejo
četrtke od 20—30 gld.

Podobe z godbo tudi
na obroke.

Zlati poročni prstani
od gld. 1.50—10

Zlate verižice gl. 3-65

Srebrne veriž. gl. 2-12

Uhani, igle, napestnice,
noži in vilice, očala,
nanosniki in toplomeri
raznih vrst.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu

**vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjske, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje
bolnikov; križi s stojalcem, svetinjske različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak nad ali zasebnike stampilije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Semena za peso

kakor tudi raznovrstna se-
mena za vrtnarijo in polje-
delstvo, vzlasti za različne

trave

čista ali mešana, priporoča

M. Berdajs,

trgovina s semenom in mešanim blagom
v Mariboru. 11-12

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa

18

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Kdor hoče 400 mark²⁸

garantirano mesečno lahko
in pošteno zaslužiti? Naj
pošlje naslov z znakom:
V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode
stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini
za naročila cerkvenih orodij:
monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev,
križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih,
katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro
popravljam, pošlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad
velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov
6 gld. 80 kr. **proti predplači.**

Poštnina za komad 2 kr., za
50 in 100 komadov 15 kr.

Naročuje se v tiskarni sv.
Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica
mež mladino povsod, kjer
so jo naročili.

Vsak šolar bi jo moral imeti.

Razglednice (Ansichtskarten)

vsake velikosti tiska prav lično podpisana
tiskarna. — Za vsako razglednico se do-
posilje fotografija, katera se na zahtev
nepoškodovano povrne.
Za mnogobrojna naročila se priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju
v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih
glasovirjev

in
pijanin

s križnimi strunami,
(orehovo polituro, črni in
ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznačnem sestavu iz najboljših tovarn po
tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo.

Posojila po najnižji ceni.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega
na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja
v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1'40, v usnje vezan z zlatim
obrezkom K 1'70, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.90.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 12 v, 10 kom. K 1'10., in 100 kom. K 9'—

Na prodaj

je v občini Cvetkovski (Zwettendorf) dvoje
malih posestev, prvo 2½ orala, drugo
3¾ orala zemljišča pod ugodnimi pogoji
prav vredno. Vpraša naj se pri občinskem
predstojniku v Cvetkovcis. 1-3

Oglasilo.

Daje se v najem jedna pekarna na
Hrvaškem, ki obstoji iz dveh hiš, pekarije,
kuhinje, kleti, hlevi, dvorišča, vrta za jako
malo najemuino. Kdor želi to pekarno v
najem vzeti, dobi še tudi prodajalno za
prodajo moke in drugega špecerijskega
blaga, kakor tudi tobaka in piče. Potre-
buje 400 do 600 K kapitala. Povpraša
se naj pismeno pri R. P. v Kraljevcu,
pošta Dubravica (Hrvaško). 1-2

Nov harmonij

na prodaj po primeroma zelo nizki
ceni. Lastnik odpotuje ter se sploh
ne bavi več z godbo. Vprašanja
naj se blagovolijo pošiljati: Enolog,
Žalec, poste restante. 1-3

Dražba.

Malonedeljski krajni šolski svet
naznanja, da se bodo letos zaradi
razširjenja šolskega posloplja od-
dala tukaj po zmanjševalni dražbi
naslednja dela:

1. Zdidarsko delo proračunjeno
na 5077 K 70 h. 2. Mizarsko delo
proračunjeno na 1608 K 16 h.
3. Pečarsko delo proračunjeno na
498 K.

Dotična zmanjševalna dražba
bode dne 8. julija t. l. ob treh
popoldne v malonedeljski šoli.

Načrt, proračun in druga po-
jasnila se dobe vsako nedeljo po
rani maši v šoli. 1-2

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi villi
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.